

Talousarvioaloite TAA 15/2016 vp

Olavi Ala-Nissilä kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä näyttelyhallin rakentamiseen Suomen maatalousmuseo Sarkaan Viikin esikoneellisen ajan kokoelmaa varten (300 000 euroa)

Eduskunnalle

Valtakunnallinen Suomen maatalousmuseo Sarka aloitti toimintansa 11 vuotta sitten Loimaalla. Museo on perustettu eduskunnan päätöksellä. Opetusministeriö merkitsi valtakunnallisen maatalousmuseon saamisen tavoiteohjelmaansa jo vuonna 1985.

1.1.2010 Suomen maatalousmuseo Sarka siirtyi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ja sai valtakunnallisen erikoismuseon statuksen. Museossa avattiin juuri Suomi 100 vuotta -tapahelmiin liittyvä uusi perusnäyttely. Suomen historia on paljolti maatalouden ja maaseudun historiaa ja siksi museon olemassaoloa pidettiin jo perustamisvaiheessa erittäin tärkeänä. Suomen historia on maatalouden historiaa ja suomalaisen maatalouden historia on noin 3 000 vuotta pitkä. Niistä 2 950 vuotta maatalous oli Suomen keskeisin elinkeino, jos maataloudesta elämäntavanomaisen maatalouden aikana ylipäänsä voidaan puhua. Maatalous mahdollisti Suomen väestön kasvun 25 000 hengestä aina noin 2 miljoonaan. Tämä väestönkasvu mahdollisti Suomen, suomalaisen kulttuurin, suomen kielen ja suomalaisen yhteiskunnan synnyn.

Helsingissä, Viikin opetus- ja koetilan yhteydessä, on myös maatalousmuseo, jonka omistaa Helsingin yliopistomuseo. Maatalousmuseon kokoelmien perustan muodostaa esineistö, jonka tohtori Gösta Grotenfelt keräsi Valtion maanviljelystaloudellisen koelaitoksen yhteydessä sijainneeseen museoon Tikkurilan Jokiniemeen 1900-luvun alkuvuosina. Viikin maatalousmuseo on tieteen huippuosajien aikaansaannos ja sen johtajina ovat toimineet mm. akateemikko Kustaa Vilkuna sekä professorit Niilo Valonen, Kaarlo Teräsvuori ja Mauno Jokipii.

Viikin museossa olevat tilat ovat käyneet viemäri vahingon takia käyttökelvottomiksi. Tämän seurauksena museo ja sen esineistö homehtuivat ja esineistön siirto toisiin tiloihin kunnostamisen jälkeen on välttämätöntä. Riippumatta siitä, puretaanko museorakennusta vai ei, museon toiminta Viikin tiloissa ei voi jatkua. Esineet lahjoitetaan Suomen maatalousmuseo Sarkaan, mikäli Sarka pystyy tarjoamaan tilat esineistölle. Esisopimus on tehty Helsingin yliopiston kanssa esineistön siirrosta Suomen maatalousmuseo Sarkaan.

Viikin maatalousmuseon kokoelma painottuu esikoneellisen ajan maatalouksesineistöön, mikä erinomaisesti soveltuu Suomen maatalousmuseon tilanteeseen. Museon kokoelmien nykyinen painopiste on koneellisen ajan maatalouden esittelyssä, ja koneita varten museolla on oma noin 1 000 neliön konenäyttelyhalli. Saran kokoelmissa esikoneellisen tai ns. hevosajan esineet ovat

Talousarvioaloite TAA 15/2016 vp

vähemmistönä, ja Viikin kokoelman lahjoitus Saralle luo kokonaisen suomalaisen maatalousmu-
seon, joka käsittää koko maatalouden kirjon. Viikin erittäin arvokkaan kokoelman vanhimmat
esineet ovat peräisin 1700-luvulta.

On äärimmäisen tärkeää Suomen kulttuuriperinnön kannalta, että Viikin esineistö saadaan pelas-
tettua. Suomen maatalousmuseo Sarka käytti paljon resursseja Suomi 100 -tapahtumiin kuuluvan
uuden perusnäyttelyn tekemiseen, joten hallin ja näyttelyn rakentamisen rahoitus on olemassa
olevilla resursseilla mahdotonta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta lisää 300 000 euroa momentille 29.80.31 näyttelyhallin rakentamiseen ar-
vokkaalle Viikin esikoneellisen ajan kokoelmalle.*

Helsingissä 30.9.2016

Olavi Ala-Nissilä kesk
Ilkka Kanerva kok